

4

Hälsa- och sjukvården 2040 – förslag till reviderat utredningsdirektiv HSN 2018-0387

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Projekt- och utredningskontor
Yvonne Lettermark

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-08-08

HSN 2018-0387

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvården 2040 – förslag till reviderat utredningsdirektiv

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade den 22 maj 2018 om utredningsdirektiv för en utredning, i dialog med företrädare för profession, patienter och andra intressenter om hälso- och sjukvårdens utveckling i Region Stockholm fram till 2040. Mot bakgrund av att en parlamentarisk grupp under nämnden, Långtidsutredningen, har inrättats så behöver utredningsdirektiven revideras.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Utredningsdirektiv hälso- och sjukvården 2040

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande

Reviderat utredningsdirektiv för Hälso- och sjukvården 2040 godkänns.

Förvaltningens motivering till förslaget

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade den 22 maj 2018 om utredningsdirektiv för en utredning, i dialog med företrädare för profession, patienter och andra intressenter om hälso- och sjukvårdens utveckling fram till 2040.

När den nya majoriteten i oktober 2018 presenterades sin politiska plattform fanns följande skrivning med: *”Region Stockholm ska ha en långsiktig och hållbar planering för länets framtida behov av hälso- och sjukvård. Den demografiska och hälsorelaterade utvecklingen och medicinska framsteg innebär förändrade behov som påverkar vårdens organisation och resursfördelning. Därför ska en bred parlamentarisk utredning genomföras under mandatperioden med sikte på vården 2040.”*

Den 20 november 2018 beslutade dåvarande Landstingsfullmäktige om en ny politisk organisation (LS 2018-0680) där Långtidsutredningen, *en parlamentarisk grupp som tjänstemännens långtidsutredning rapporterar till, utifrån det uppdrag som lagts i Hälso- och sjukvårdsnämnden*, inrättades under hälso- och sjukvårdsnämnden.

Tillsättandet av den parlamentariska långtidsutredningen påverkar bland annat tidplanen och formerna för rapportering. Det finns också skrivningar i budgeten för 2019 (LS 2017:1455) om utredningens uppdrag, vilka också bör vara tydligt styrande i direktivet. Det leder i sin tur till följdändringar i de tidigare skrivningarna om utredningens innehåll. Det finns också behov av förtydliganden kring hur utredningen ska förhålla sig till den Regionala utvecklingsplanen (RUF5).

Ett förslag till huvudstruktur för utredningens arbete med analysområden och frågeställningar har, utifrån de nya förutsättningarna, identifierats. Detta har diskuterats på de sammanträden som hållits i den parlamentariska långtidsutredningen och därtill har intervjuer med ledamöterna i gruppen genomförts. Insamlade synpunkter och förslag har beaktats vid revideringen av direktivet.

Ekonomiska konsekvenser

Genomförandet av utredningen i sig bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser. Ett antal fördjupande dataanalyser kommer att behöva göras och för dessa planeras koncernens egna personalresurser att i största möjliga utsträckning ianspråkta. Kompetenser och resurser som kan åberopas finns också inom ramen för förvaltningens avtal med olika kunskaps- och kompetenscentra samt genom regionens samarbeten med olika lärosäten.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslag som kommer av utredningen kan på sikt innebära positiva konsekvenser för patientsäkerheten. Genomförandet av utredningen i sig medför dock inte några direkta konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslag som kommer av utredningen kan på sikt innebära positiva konsekvenser för jämlik och jämställd vård. Genomförandet av utredningen i sig bedöms dock inte få några direkta konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser

Förslag som kommer av utredningen kan på sikt innebära positiva miljökonsekvenser. Genomförandet av utredningen i sig bedöms dock inte få några miljökonsekvenser.

Administrativa konsekvenser

Förslag som kommer av utredningen kan på sikt innebära administrativa konsekvenser för vårdgivarna. Genomförandet av utredningen i sig bedöms dock inte få några administrativa konsekvenser för vårdgivarna.

Björn Eriksson
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Margareta Tufvesson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regiondirektören

Godkänd av Björn Eriksson, 2019-08-08

Utredningsdirektiv Hälso- och sjukvården 2040

Syfte med utredningen

En långsiktig utredning av hälso- och sjukvården fram till 2040 ska genomföras i syfte att, utifrån hälso- och sjukvårdslagens inriktning om god vård på lika villkor och landstingets målbild år 2025, beskriva och analysera förutsättningarna för Region Stockholms hälso- och sjukvård 2040.

Det är viktigt att skapa förutsättningar för ett sjukvårdssystem som är mottagligt för målformulering, uppföljning och prioritering. I likhet med framtidsplanen är det angeläget för såväl nämnd som förvaltning att även fortsättningsvis samlas kring en gemensam långsiktig målbild. En sådan kan bidra till långsiktighet och stabilitet i förvaltningens arbete.

I samband med antagandet av Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUFSS 2050) betonades det i tjänsteutlåtandet¹ att *För att arbeta i enlighet med RUFSS 2050 behöver varje aktör, inklusive landstingets olika verksamheter, konkretisera vad inriktningen i regionplanen och de kompletterande dokumenten innebär för den egna verksamheten.*

I RUFSS identifieras, utifrån Stockholmsregionens unika förutsättningar, omvärldens påverkan och bedömningar om utvecklingen, sex övergripande utmaningar för Stockholmsregionen. En utgångspunkt för utredningen blir att, med RUFSS 2050 som grund, fråga: Vad betyder dessa utmaningar för hälso- och sjukvården?

I budget 2019² (LS 2017-1455) specificeras utredningsuppdraget på följande sätt:

”Regionplanering inom hälso- och sjukvården utgör en viktig strategisk uppgift för hälso- och sjukvårdsnämnden. Under mandatperioden ska planeringen för vårdens utveckling fram till 2040 genomföras inom ramen för en parlamentariskt tillsatt långtidsutredning. Långtidsutredningen ska bland annat innefatta analys av den medicinska och medicintekniska samt den demografiska utvecklingen, medborgarnas behov, klimatförändringars påverkan på hälso- och sjukvården samt sjukvårdens organisatoriska förutsättningar.

I arbetet med att kartlägga utmaningar och föreslå lösningar är en nära dialog med medarbetare prioriterad. Arbetet ska fokuseras på följande:

- Stärka patientens ställning i vården genom att främja kontinuitet, tillgänglighet, egenvård och reell möjlighet till valfrihet av vårdgivare.
- Möta framtidens hälsoutmaningar genom att belysa prevention och tidig upptäckt av sjukdomar, de större folksjukdomarna såväl som den ökande psykiska ohälsan samt framtida hälsohot i form av epidemier och pandemier, antibiotikaresistens, nya sjukdomar och effekter av ett

¹ LS 2015-0084, LS 2017-1512, LS 2017-1513, LS 2017-1514, LS 2018-0279, s 11

² Mål och budget för år 2019 och plan för åren 2020-2022 samt investeringsbudget för år 2019 och inriktningsnivåer för planåren 2020-2028 för Region Stockholm.

- Modernisera vården, vårdutbudet och medarbetarnas arbetsmiljö genom att tillgängliggöra digitala hjälpmedel och innovationer.
- Säkra kvalitet och kompetens genom att värna och attrahera de bästa medarbetare och att stimulera forskning och utbildning i hela vården.
- Vård ska ges utifrån patientens behov, där den med störst behov ges företräde. Därför ska styrningen av vården säkra en långsiktigt ekonomiskt och ekologiskt hållbar resurshållning av den offentliga hälso- och sjukvården genom nödvändiga prioriteringar.

Utredningens nivå av konkretisering

Utredningens fokus är framtidsperspektivet och att utifrån en nulägesbeskrivning och plattform av fakta identifiera behov och utmaningar samt visa på hur dessa kan mötas. Baserat på utredningen kan beslut sedan fattas om att ta fram strategier och förslag till konkreta reformer. Underlag som tas fram inom ramen för utredningen kan löpande läggas till grund för konkreta beslut i verksamhetens olika delar där det bedöms relevant.

Utredningens genomförande och tidsplan

Utredningsarbetet ska karakteriseras av stor delaktighet och en bred förankring av utredningens slutsatser och rekommendationer.

Utredningen föreslås genomföras i olika faser:

1. Upptäckarfas/idéfas (2019-2020)
 - Identifiera frågor
 - Samla in fakta
 - Analysera konsekvenser
 - Diskutera vägval och utmaningar

I denna fas tas det fram konkreta leveranser (exempelvis faktaunderlag, seminarier, rapporter, kommunikationsstöd)

2. Sammanfattande analys och utveckling av scenarier (2021 och jan-mars 2022)
 - Utveckling av scenarier utifrån resultat av upptäckarfasen
 - Framtagande av utredningsrapport
 - Förankring
 - Kommunikation

3. Beslut (2022)
HSN tar emot slutrapporten och fattar eventuella beslut.

Utredningen ska ske i samverkan med regionens övriga förvaltningar. Hälso- och sjukvårdsdirektören leder en styrgrupp och utser också projektledare för utredningen vilken leder förvaltningens arbete med utredningen.

2019-08-08

Projektledaren ansvarar för att de förtroendevalda i den parlamentariska långtidsutredningen får del av kontinuerlig rapportering samt ges relevant material till de sammanträden och andra aktiviteter som den genomför.

Huvudinriktningen är att uppdraget ska genomföras med resurser som finns att tillgå inom Region Stockholm. Stor vikt ska läggas vid pågående utvecklingsarbeten inom såväl förvaltningen som övriga regionen och nationellt. Utredningen har möjlighet att göra beställningar utifrån av statistik och underlagsrapporter. En kontinuerlig dialog kommer att ske med referensgrupper med olika intressenter såsom akademi, näringsliv och intresseorganisationer.

Rapportering

Utredningen rapporterar kontinuerligt till den parlamentariska långtidsutredningen.

Utredningens sammantagna resultat ska presenteras i form av en huvudrapport. Rapporten ska beskriva och analysera en mängd perspektiv på hälso- och sjukvårdens möjligheter och innehåll samt identifiera prioriterade frågeställningar inför det fortsatta arbetet mot en god och jämlik hälso- och sjukvård.